

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Θα ήθελα πρωτίστως να ευχαριστήσω τους διοργανωτές της εκδηλώσεως αυτής για την πρόσκλησή τους που με τιμά ιδιαίτερώς.

Θα ήθελα επίσης, να συγχαρώ τους συναδέλφους που επιμελήθηκαν το πρόγραμμα, με πρωτεργάτη βέβαια τον εξαιρετικό συνάδελφο Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, τον ακούραστο επιστήμονα, ο οποίος προωθεί με ξεχωριστό ζήλο το αντικείμενο της επιστήμης του και τις παραμέτρους εκείνες χάρη στις οποίες η Λαογραφία ανανεώνει τα παλαιά δεδομένα, τα αναβαπτίζει και τα αναδεικνύει υπό σύγχρονες οπτικές και προοπτικές.

Η εκδήλωση, την οποία χαιρετούμε σήμερα, είναι αφιερωμένη σε μια από τις χαρακτηριστικότερες και σπουδαιότερες μορφές της παλαιότερης Λαογραφίας, η οποία στηρίζει την εθνική ιδεολογία της στις ενδελεχείς έρευνες του Ν. Γ. Πολίτη και στις στέρεες βάσεις, τις οποίες δημιούργησε, δίκην εξευγενισμένου υλικού αιτίου και διαθέσιμου σημαίνοντος.

Πράγματι, μαθητές και συνεχιστές του έργου του Πολίτη εμπνέονται από την δημιουργική σκέψη του δασκάλου και παίρνουν επάξια την σκυτάλη, όπως ο Στίλπων Κυριακίδης, ο οποίος, με αφετηρία τα δεδομένα της ηθολογικής ανθρωπολογίας της ιδιαίτερης πατρίδας του και με αρωγό την Ιστορία, απλώνει την λαογραφική επιστήμη σε χώρους εντός και εκτός της Ελλάδος, όπου καλλιεργείται ο εντόπιος ηθοπλαστικός λογισμός, αλλά και η εμμενετική μνήμη της επαναλήψεως.

Οι μελέτες του διακεκριμένου Έλληνα λαογράφου γοητεύουν τον αδάμαστο ελευθερόφρονα νου και ανυψώνουν περαιτέρω την λαϊκή ψυχή. Στο επίκεντρο των ερευνών του Στίλπωνος Κυριακίδη, ο ιστορικός προσανατολισμός των λαϊκών δρωμένων σε τοπικό κατ' αρχήν επίπεδο και σε οικουμενικό εν συνεχεία εξυψώνει το απλό συγκεκριμένο λαϊκό υποκείμενο σε πολύπλοκο διακεκριμένο παράδειγμα: εφ' όσον το επιμέρους συνιστά συμβολοποιητικό και συμβολοποιούμενο παράγωγο μιας περιρρέουσας πραγματικότητας. Υπ' αυτή την έννοια, οι λαογραφικές - ιστορικές μελέτες του Στίλπωνος Κυριακίδη προκρίνουν το δε-

σπόζον περιστατικό ως ανάπτυγμα στοιχείων της λαϊκής υπάρξεως με καθολική ισχύ και διαχρονική δυναμική. Η σύνδεση των λαϊκών παραδόσεων με ιστορικά και φιλολογικά θέματα, η εθνολογική και θρησκευολογική προοπτική της Λαογραφίας, καθώς και η συστηματική ενασχόληση του Στίλπωνος Κυριακίδη με την τοπωνυμιογραφία, καθιστούν το σύνολο του έργου του βασικό όρθωμα της επιστήμης της Λαογραφίας και γενικότερα των ανθρωπιστικών σπουδών σε διεθνές επίπεδο.

Σημειωτέον ότι ο Στίλπων Κυριακίδης ζει και εργάζεται σε μια εποχή επώδυνα επικίνδυνη και ταραγμένη για την Ελλάδα ως έθνος. Οι εργασίες του, πέραν εκείνων που θεωρούνται σήμερα κλασικές, όπως «Αι γυναίκες εις την Λαογραφίαν», για παράδειγμα, αναδεικνύουν τις ελληνικές θέσεις και προτείνουν στην πολιτική ορισμένες καίριες τοποθετήσεις και σταθερές εν μέσω πολυαρίθμων μεταβλητών στο ευρύτερο θολό τοπίο της μεταπολεμικής εποχής.

Εξάλλου, ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, ο Στίλπων Κυριακίδης ανεδείχθη και μέσα από τους αγώνες του για καλύτερο, πιο στέρεο, θα λέγαμε, Πανεπιστήμιο και για αναβαθμισμένη επιστημονικά και κοινωνικά εκπαίδευση, πρωτοστατώντας στην δημιουργία πνευματικών ιδρυμάτων με κύρος, όπως η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στην Θεσσαλονίκη. Υπό τη προεδρία του Κυριακίδη η Εταιρεία αποκτά ιδιαίτερη λάμψη και εξέχουσα θέση στην πνευματική ζωή του τόπου κατορθώνοντας, για πάρα πολλά χρόνια, μέχρι τώρα, να δεσπόζει στο πολιτιστικό στερέωμα της χώρας μας και να διακρίνεται μάλιστα εκτός αυτής. Ωστόσο, στα ειδικά ζητήματα θα αναφερθεί ο εξαιρετικός συνάδελφος Βάλτερ Πούχνερ, του οποίου το επιστημονικό κύρος και η διεισδυτική ματιά σφραγίζουν την κεντρική, πανηγυρική διάλεξη που θα παρακολουθήσουμε απόψε.

Θα ήθελα, λοιπόν, από την θέση αυτή να ευχηθώ ολόψυχα καλή δύναμη σε όλους τους συναδέλφους που τιμούν με την εργατικότητα και την προσήλωσή τους στην Λαογραφία το Τμήμα Φιλολογίας, κατ' αρχήν, και βεβαίως την Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.